

พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

Decision-Making Behaviors of School Administrators Under Secondary
Educational Service Area Office Kanchanaburi

สุลัดดา ยีร์ญศิริ¹, สาโรจน์ เผ่าวงศากุล

Suladda Yeerunsiri¹, Saroch Pauwongsakul

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Master of Education degree Educational Administration, Kanchanaburi Rajabhat University

E-mail: suladda251@gmail.com¹

Received: September 8, 2023; Revised: June 23, 2024; Accepted: June 24, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและ 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามเพศและขนาดสถานศึกษา ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูผู้สอน จำนวน 307 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบแบบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อใช้เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจ ด้านการขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชามาประกอบการตัดสินใจ ด้านการเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับผลการตัดสินใจของผู้บริหาร ด้านการเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำจากผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจ ด้านการตัดสินใจแล้วแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบ ด้านการมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจได้ภายในขอบเขต และด้านการชี้ข้อจำกัดแล้วให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้ตัดสินใจ 2) การเปรียบเทียบพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการตัดสินใจแล้วแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบ ด้านการเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับผลการตัดสินใจของผู้บริหาร และด้านการขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชามาประกอบการตัดสินใจ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยครูผู้สอนเพศชายมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอนเพศหญิง 3) การเปรียบเทียบพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมี

¹ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)

E-mail: suladda251@gmail.com

นัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจได้ภายในขอบเขตมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง

คำสำคัญ: พฤติกรรมการตัดสินใจ, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research article aims to 1) study and 2) compare the decision-making behavior of school administrators under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi, categorized by gender and school size. The sample used in the research consists of 307 teachers, selected through stratified sampling based on school size. The research instrument is a questionnaire using a 5-point Likert scale, with content validity ranging from 0.67 to 1.00 and a reliability of 0.96. The statistics used for data analysis include percentages, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance (ANOVA), and Scheffé's method for pairwise comparisons. The significance level is set at 0.05.

The findings revealed that: 1) The decision-making behavior of school administrators was at a high level across all aspects. Ranked by average from highest to lowest, these behaviors included seeking opinions from subordinates to change decisions, seeking views from subordinates to inform decisions, persuading subordinates to accept administrators' decisions, presenting problems to subordinates for advice and considering their input, making decisions and informing subordinates, delegating decision-making within defined boundaries, and identifying constraints and allowing subordinates to make decisions. 2) Comparing decision-making behavior by gender showed no significant overall differences. However, significant differences were found in specific areas: male teachers rated higher in informing subordinates of decisions, persuading subordinates to accept decisions, and seeking opinions from subordinates. 3) Comparing decision-making behavior by school size showed no significant overall differences, but larger schools practiced delegating decision-making within defined boundaries more frequently than medium-sized schools.

Keywords: Decision-Making Behaviors, School Administrators

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 76 ได้กำหนดว่า รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่นให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่

เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานรัฐ ให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม โดยกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจ หรือกระทำการโดยมิชอบที่เป็นการก้าวท้าวหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือกระบวนการแต่งตั้งหรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (The Secretariat of the Senate, 2017, p. 19)

นโยบายสาธารณะเป็นแนวทางกิจกรรม หรือการกระทำที่รัฐบาลใช้ในการดำเนินงานเพื่อส่งมอบบริการสาธารณะในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา ด้านการสาธารณสุข ด้านการสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น ไปสู่ประชาชนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยนโยบายสาธารณะเป็นอะไรก็ตามที่รัฐบาลตัดสินใจเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ ซึ่งเป็นการพิจารณาในแง่ที่ว่าทำไมรัฐบาลจึงต้องดำเนินการนโยบายนั้น และนโยบายนั้นจะสร้างความแตกต่างอย่างไร ทั้งนี้เพราะรัฐบาลมีหน้าที่ต้องทำหลายอย่าง โดยการทำความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะจำเป็นต้องอาศัยทั้งศิลปะและศาสตร์ โดยจะต้องมีการวางแผนดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีการจัดสรรทรัพยากรบุคคล งบประมาณในการดำเนินงาน มีการจัดทำโครงการ ด้วยวิธีปฏิบัติงานที่มีความสอดคล้อง และมีความเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง ตลอดทั้งความต้องการของประชาชนในแต่ละเรื่อง และในแต่ละพื้นที่ เพราะฉะนั้นนโยบายสาธารณะจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงานของรัฐบาล นโยบายสาธารณะถือว่าเป็นแนวทางการดำเนินงานของรัฐบาล โดยรัฐบาลเป็นแกนนำในการกำหนดนโยบายเพื่อจัดทรัพยากรต่าง ๆ ให้แก่พลเมืองโดยรวม การกำหนดนโยบายสาธารณะเป็นการตัดสินใจ วางแนวทางกว้าง ๆ ในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาหรือการตอบสนองความต้องการสิ่งสำคัญคือ การตัดสินใจว่าจะกำหนดนโยบายสาธารณะอย่างไร (Warathummo, P., Santacitto, S. and Sodprasert, S., 2021, p. 29-30)

ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้ระบุว่า การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายของแต่ละยุทธศาสตร์จะประสบความสำเร็จตามที่ระบุไว้ในแต่ละยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาได้นั้น หน่วยงานทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค จังหวัด เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาต้องยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงาน และมีการทบทวน ปรับปรุงมาตรการ เป้าหมายความสำเร็จให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ เพื่อการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในทุกช่วงวัย โดยการปรับระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้เกิดประสิทธิภาพ ปรับโครงสร้างการบริหารงานให้มีความชัดเจนในด้านบทบาทหน้าที่และการกระจายอำนาจและการตัดสินใจจากส่วนกลางสู่ระดับภูมิภาคและสถานศึกษา รวมทั้งการปรับระบบการบริหารจัดการ และการบริหารงานบุคคลในแต่ละระดับให้ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ ผู้เรียนได้รับบริการการศึกษาที่มีมาตรฐานอย่างเสมอภาค และเท่าเทียม (The Secretariat of the Senate, 2017, p. 179-180) สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลภาครัฐ โดยเปิดเผยข้อมูลผ่านเทคโนโลยีต่างๆ ให้ประชาชน องค์กร เครือข่าย และภาคีการพัฒนาต่าง ๆ สามารถเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐผ่านช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างกันที่หลากหลาย มีการบูรณาการการบริหารจัดการและนำไป

ประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานของรัฐในการแก้ปัญหาและการพัฒนาร่วมกัน เพื่อลดการทุจริตคอร์รัปชัน (Office of the National Economic and Social Development Council., 2022, p. 136)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ การศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษา ผู้บริหารจึงเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการ จัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่จึงต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ ทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก (Lawalee, B., 2017, p. 207) ดังนั้น พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง เพราะหมายถึง การ กระทบการแสดงออก อากัปกิริยา วิธีการ กระบวนการ เป็นไปเพื่อแก้ปัญหาของหน่วยงาน โดยเลือกรูปแบบ วิธีการแก้ปัญหาที่เป็นวิธีที่ดีที่สุด จากหลาย ๆ ทางเลือก เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาของหน่วยงานตามการ บริหารงานของสถานศึกษา (Jitsuwan, S., 2016, p.59) ผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่ตัดสินใจ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับ ความก้าวหน้าหรือล้มเหลวของสถานศึกษา (Sri-ngampong, N., 2017, p.17)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี ตามนโยบายที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหาร จัดการศึกษา ได้กำหนดว่า สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการกระจายอำนาจการบริหารจัดการอย่างเป็นอิสระ มีความยืดหยุ่น คล่องตัวสูง ใน การบริหารจัดการและการตัดสินใจ (The Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi., 2022, p. 66) ปัญหาที่พบเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ส่วนใหญ่ผู้บริหารสถานศึกษาจะมีความเข้มแข็งเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจ และการทำงานเป็นอย่างมาก มีความพร้อมความสามารถในการขับเคลื่อนกิจกรรมและการดำเนินงานต่าง ๆ หากใช้วิธีการสั่งการลงไปอาจมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน จึงต้องปรับวิธีการในการดำเนินงานโดยพยายามให้ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วม ตัดสินใจในการทำงานร่วมกัน โดยการจัดประชุมระดมความคิดและหามติข้อตกลงร่วมกัน ให้ไปในแนวทาง เดียวกัน (Soiram, B., April 18, 2023)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เพื่อเป็นประโยชน์ต่อ ผู้บริหารสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในการนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลใน การปรับปรุง พัฒนา เป็นแนวทางในการกำหนดพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารในการบริหารงานภายใน สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามเพศ และขนาดสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามเพศ และขนาดสถานศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

- 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 1,525 คน จากสถานศึกษา 29 แห่ง
- 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 307 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 607-610) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามขนาดสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา
ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ เกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ซึ่งมี 7 ด้าน
- 2.2 คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ และนำไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 3.1 นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เพื่อให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล
- 3.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ และประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามโดยตนเอง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนเพื่อแจกให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 307 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 307 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

4.2 การวิเคราะห์พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้านและรวมทุกด้าน

4.3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ และขนาดสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe')

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่องพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากาญจนบุรี สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อใช้เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจ ด้านการขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชามาประกอบการตัดสินใจ ด้านการเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับผลการตัดสินใจของผู้บริหาร ด้านการเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำจากผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจ ด้านการตัดสินใจแล้วแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบ ด้านการมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจได้ภายในขอบเขต และด้านการชี้ข้อจำกัดแล้วให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้ตัดสินใจ

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการตัดสินใจแล้วแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบ ด้านการเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับผลการตัดสินใจของผู้บริหาร และด้านการขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชามาประกอบการตัดสินใจ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยครูผู้สอนเพศชายมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอนเพศหญิง ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม

พฤติกรรมการตัดสินใจ	ชาย		หญิง		t	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการตัดสินใจแล้วแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบ	4.10	0.49	3.66	0.69	6.29**	0.000
2. ด้านการเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับผลการตัดสินใจของผู้บริหาร	4.09	0.58	3.91	0.64	2.41*	0.017
3. ด้านการขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาประกอบการตัดสินใจ	4.12	0.66	3.93	0.59	2.48*	0.014
4. ด้านการขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อใช้เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจ	3.94	0.96	4.04	0.56	-0.95	0.344
5. ด้านการเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำจากผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจ	3.85	0.96	4.03	0.67	-1.73	0.086
6. ด้านการชี้แจงจำกัดให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้ตัดสินใจ	3.81	0.94	3.69	0.67	1.29	0.197
7. ด้านการมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจได้ภายในขอบเขต	3.77	0.98	3.76	0.74	0.126	0.900
รวมเฉลี่ย	3.95	0.67	3.86	0.51	1.35	0.178

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจได้ภายในขอบเขตมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับผลการตัดสินใจของผู้บริหาร และด้านการมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจได้ภายในขอบเขต มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ่ สรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านการเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับผลการตัดสินใจของผู้บริหาร พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	ขนาดสถานศึกษา		
		ขนาดกลาง (Sig.)	ขนาดใหญ่ (Sig.)	ขนาดใหญ่พิเศษ (Sig.)
		3.86	3.91	4.07
ขนาดกลาง	3.86	- (0.880)	-0.05 (0.091)	-0.21 (0.091)
ขนาดใหญ่	3.91	-	-	-0.16 (0.138)
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.07	-	-	-

3.2 ด้านการมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจได้ภายในขอบเขต ระหว่างสถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ สถานศึกษาขนาดขนาดใหญ่พิเศษมีการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	ขนาดสถานศึกษา		
		ขนาดกลาง (Sig.)	ขนาดใหญ่ (Sig.)	ขนาดใหญ่พิเศษ (Sig.)
		3.55	3.73	3.91
ขนาดกลาง	3.55	- (0.401)	-0.17 (0.017)	-0.36* (0.017)
ขนาดใหญ่	3.73	-	-	-0.19 (0.213)
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.91	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่องพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ได้ตระหนักถึงความสำคัญของพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจ และต้องเผชิญกับปัญหาทุกรูปแบบอยู่เสมอ พฤติกรรมการตัดสินใจจึงไม่ได้มีรูปแบบที่ชัดเจนตายตัวเนื่องจากไม่สามารถกำหนดปัญหาได้ จึงต้องเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์มีความยืดหยุ่น โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพิจารณาจากสภาพปัญหา

และบริบทต่าง ๆ รวมถึงสถานการณ์ความเร่งด่วนก่อนการตัดสินใจด้วยความละเอียดรอบคอบ ดังที่ จิตรกร จันท์สุข (Jansuk, J., 2021, pp. 227-228) กล่าวว่า การตัดสินใจมีอยู่แทบทุกขั้นตอนและทุกกระบวนการของการทำงาน จึงเปรียบเสมือนหัวใจของการปฏิบัติงานและการบริหารงาน เป็นกระบวนการทางตรรกวิทยาและเขาว์ปัญญาในการพิจารณาวิเคราะห์ปัญหาว่าแต่ละปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร โดยอาศัยเหตุผล ความเป็นจริง ระยะเวลา และข้อมูลสารสนเทศ เพื่อพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของสิทธิชัย พันนัทธี (Phannatthi, S., 2025) ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิรญาณ์ แซ่เช่น (Sae-chen, A. 2019) ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามเพศ ในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของงานวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีมีครูผู้สอนทั้งชายและหญิง ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้นำ เพศของผู้ใต้บังคับบัญชามาเป็นตัวเงื่อนไขในการทำงาน รวมไปถึงการรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ ว่าจะเป็นเพศใดก็สามารถแสดงความคิดเห็น แสดงความรู้ และความสามารถได้เช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัย ของ จันทรา วิมลภักตร์ (Wimongpak, Ch. 2016) ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจในการบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภิตา จิตสุวรรณ (Jitsuwan, S., 2016) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของงานวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะ พฤติกรรมการ ตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก หรือขนาดใหญ่ ต่างมีเป้าหมายเดียวกันคือ การบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่พบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กันตนา จิตรบรรจง (Jitbanjong, G., 2014) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน และ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล ศรีงามพ่อง (Sri-ngampong, N., 2017) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้อำนวยการโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมพฤติกรรมการตัดสินใจด้านการซื้อข้อจำกัดแล้วให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้ตัดสินใจและดำเนินการมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจได้ภายในขอบเขต เพื่อเป็นการเพิ่มอิสระในการตัดสินใจแก้ปัญหาระหว่างการทำงาน ลดขั้นตอนในงานที่ไม่จำเป็น และเพิ่มศักยภาพในความเป็นผู้นำของผู้ใต้บังคับบัญชา

1.2 ผู้วิจัยควรระบุงบการเก็บข้อมูลจากฝ่ายบริหาร หัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระ เพิ่มเติม เนื่องจากบุคลากรที่กล่าวมาข้างต้น ได้เข้าร่วมการประชุมกับผู้บริหารสถานศึกษามากกว่าครูผู้สอนและมีข้อมูลในการตอบแบบสอบถามได้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2.2 ควรศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมพฤติกรรมการตัดสินใจด้านการซื้อข้อจำกัดแล้วให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้ตัดสินใจและดำเนินการมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจได้ภายในขอบเขต เพื่อเป็นการเพิ่มอิสระในการตัดสินใจแก้ปัญหาระหว่างการทำงาน ลดขั้นตอนในงานที่ไม่จำเป็น และเพิ่มศักยภาพในความเป็นผู้นำของผู้ใต้บังคับบัญชา

1.2 ผู้วิจัยควรระบุงบการเก็บข้อมูลจากฝ่ายบริหาร หัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระ เพิ่มเติม เนื่องจากบุคลากรที่กล่าวมาข้างต้น ได้เข้าร่วมการประชุมกับผู้บริหารสถานศึกษามากกว่าครูผู้สอนและมีข้อมูลในการตอบแบบสอบถามได้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2.2 ควรศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

เอกสารอ้างอิง

- Bunyasitsawet, A. (2016). **Relationship between transformational leadership and decision making behavior of the school administrators under the Secondary Educational Service Area Office 16**. Master thesis, M. Ed., Hatyai University, Songkhla. (in Thai)
- Jansuk, J. (2021). Decision-making for school administrators. **Udonthani Rajabhat University Journal of Humanities and Social Sciences**, 10(2), 223-238. (in Thai)
- Jitbanjong, G. (2014). **Decision making behavior of school administrators under Nakhon Rathcasima Primary Educational Service Area Office 4**. Master thesis, M. Ed., Nakhonratchasima Rajabhat University, Nakhonratchasima. (in Thai)
- Jitsuwan, S. (2016). **Decision behavior of school administrator based on opinion of teacher at primary educational service area office 3 in Phitsanulok**. Independent study, M. Ed., Naresuan University, Phitsanulok. (in Thai)
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30(3), 607-610.
- Lawalee, B. (2017). School Administrators' role in the age of globalization. **Academic Journal of Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus**, 6(2), 206-215. (in Thai)
- Leksito, S. (2017). The relationship between the decision making of the administrators and academic administration of Chumchonwimonwittaya Municipality School belong to Education Division Trat Municipality Trat province. Master thesis, M. Ed., Burapha University, Chonburi. (in Thai)
- Meesuk, R. (2017). The relationship between usage of good governance principles and decentralization of educational institution administration under Bangkok Primary Educational Service Area Office 2. **Journal of Thonburi University**, 13(1), 100-110. (in Thai)
- Nakkarach, S. (2015). **Decision making behavior of administrators affecting personnel's team work of teachers under the Jurisdiction of Bangkok Secondary Educational Service Area Office 1**. Master thesis, M. Ed., Nakhon Pathom Rajabhat University, Nakhon Pathom. (in Thai)

- Office of the National Economic and Social Development Council. (2022). The Thirteenth National Economic and Social Development Plan (B.E. 2566-2570). Bangkok: Office of the Prime Minister. (in Thai)
- Phannatthi, S. (2015). **Decision making behavior of school administrators in opinion of teachers under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2**. Independent study, M. Ed., Kanchanaburi Rajabhat University, Kanchanaburi. (in Thai)
- Piankhuntod, P. (2019). A study of relationship between decision making behavior of school administrators and school effectiveness under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 3. Master thesis, M. Ed., Nakhonratchasima Rajabhat University, Nakhonratchasima. (in Thai)
- Saenchan, W. (2021). Decentralization of educational administration towards the administration of educational institutions, Ban Khun Prathet School under Nong Khaem District Bangkok. **Ratanabuth Journal**, 3(3), 1-13. (in Thai)
- Saengnok, S. (2023). Relationship between participative administration of school administrators and school effectiveness under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1. **Journal of Humanities and Social Sciences, Rajapruk University**, 9(1), 119-134. (in Thai)
- Sae-chen, A. (2019). Decision makings behavior of the school administrators under Yala Primary Educational Service Area 3. Independent Study, M.Ed., Hatyai University, Songkhla. (in Thai)
- Sriwaleerat, N. (2020). Leader behavior of administrators of Saiyoknoiwittaya School, Kanchanaburi Province. **Journal of Education Administration Silapakorn University**, 11(2), 32-47. (in Thai)
- Sri-ngampong, N. (2017). **Decision making behavior of the director of primary school in Samutsakorn**. Master thesis, M. Ed., Silapakorn University, Nakhon Pathom. (in Thai)
- Sribang, S. (2021). The development guidelines of servant leadership for administrators under Surin Primary Educational Service Area Office 1. **Journal of Information**, 20(2), 63-79. (in Thai)
- Tanseng, W. (2020). **Decision making behavior of the school administrators of teachers' opinion under local government, Muang District, Chachoengsao Province**. Master thesis, M. Ed., Burapha University, Chonburi. (in Thai)
- The Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi. (2022). **Action plan for fiscal year B.E. 2022**. Kanchanaburi. (in Thai)
- The Secretariat of the Senate. (2017). **Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2560**. Bangkok: The Constitutional Court of the Kingdom of Thailand. (in Thai)
- Warathummo, P., Santacitto, S. and Sodprasert, S. (2021). Public policy formulation of the Thai government. **Journal of MCU Nakhondhat**, 8(3), 29-43. (in Thai)

- Wimonpak, Ch. (2016). Decision making behavior of school administrators in Chonburi Cluster 1 under the Office of Secondary Educational Service Area Office 18. Master thesis, M. Ed., Burapha University, Chonburi. (in Thai)
- Yensukjaichon, K. (2022). The participatory administration of school administrators affected the teamwork of teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office 10. *SSRU Academic Journal of Education*, 6(2), 62-70. (in Thai)